

Zadłużenie Skarbu Państwa 10/2015

Biuletyn miesięczny

Zadłużenie Skarbu Państwa (SP) na koniec października 2015 r. wyniosło **827.082,6 mln zł**, co oznaczało:

- spadek o 10.569,8 mln zł (-1,3%) w październiku 2015 r.
- wzrost o 47.144,2 mln zł (6,0%) wobec końca 2014 r.

Spadek zadłużenia w październiku 2015 r. był głównie wypadkową:

- zmniejszenia stanu środków na rachunkach budżetowych (-17,9 mld zł) wynikającego głównie z wykupu obligacji DS1015;
- finansowania deficytu budżetowego (+3,4 mld zł);
- deprecjacji złotego (+3,0 mld zł) – wobec EUR o 0,6%, USD o 2,6%, CHF o 1,2%, a JPY o 2,4%.

Wzrost zadłużenia od początku 2015 r. był głównie wypadkową:

- finansowania deficytu budżetowego (+34,5 mld zł);
- osłabienia złotego (+8,5 mld zł) – wobec EUR o 0,1%, USD o 10,5%, CHF o 10,7%, a JPY o 9,6%;
- dodatniego salda udzielonych pożyczek (+4,4 mld zł)
- zmniejszenia stanu środków na rachunkach budżetowych (-3,4 mld zł).

Zadłużenie krajowe (według kryterium miejsca emisji) w październiku 2015 r. zmniejszyło się o 20,2 mld zł, co było głównie wynikiem:

- ujemnego salda emisji obligacji rynkowych (-19,5 mld zł):

Seria	Sprzedaż (w mld zł)	Odkup/wykup (w mld zł)
PS0421	3,1	
DS0726	2,5	
OK0116		2,7
DS1015		22,4

- zmniejszenia stanu depozytów (-0,8 mld zł).

W październiku 2015 r. zadłużenie w walutach obcych wzrosło o 9,6 mld zł, co było wypadkową:

- dodatniego salda emisji długu (+6,6 mld zł):

Instrument	Sprzedaż/ciągnięcie	Odkup/wykup/spłata
EUR1021	1,8 mld EUR	
kredyty z MIF*	0,5 mld EUR	0,02 mld EUR
USD1015		0,8 mld USD

*) MIF – międzynarodowe instytucje finansowe

- osłabienia złotego (+3,0 mld zł).

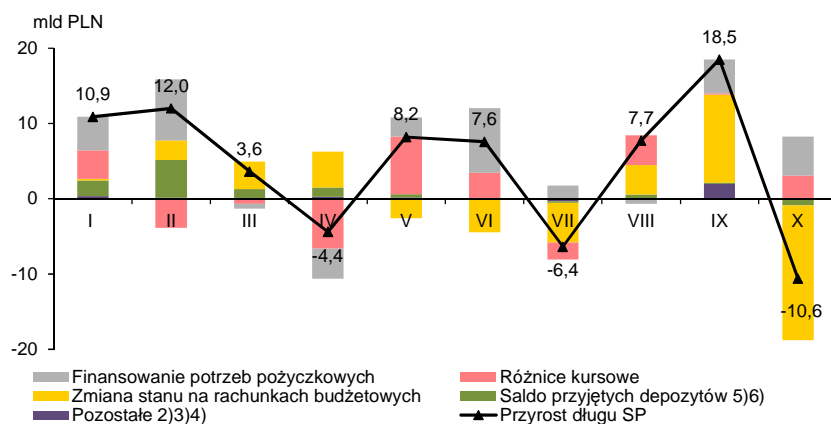
Od początku 2015 r. zadłużenie krajowe SP wzrosło o 32,2 mld zł. W tym samym okresie **zadłużenie nominowane w walutach obcych** zwiększyło się o 15,0 mld, co było wypadkową:

- wzrostu długu w EUR (+4,9 mld EUR);
- spadku długu w USD (-2,2 mld USD), CHF (-1,3 mld CHF) oraz JPY (-25,6 mld JPY);
- osłabienia złotego (+8,5 mld zł).

Tablica 1. Przyczyny zmiany długu SP (w mld zł)

	X 2015 – IX 2015	X 2015 – XII 2014
Zmiana zadłużenia SP	-10,6	47,1
1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa (1.1 – 1.2 + 1.3 + 1.4 + 1.5 + 1.6 + 1.7):	5,2	29,8
1.1. Deficyt budżetu państwa	3,4	34,5
1.2. Wynik budżetu środków europejskich	-0,1	-0,1
1.3. Koszty reformy emerytalnej ¹⁾	0,3	2,6
1.4. Przychody z prywatyzacji	0,0	0,0
1.5. Saldo depozytów jsfp i depozytów sądowych	0,4	-10,2
1.6. Saldo udzielonych pożyczek	1,1	4,4
1.7. Pozostałe potrzeby pożyczkowe ²⁾	-0,1	-1,6
2. Zmiany niewynikające z potrzeb pożyczkowych:	-15,0	7,6
2.1. Różnice kursowe	3,0	8,5
2.2. Zmiana stanu na rachunkach budżetowych	-17,9	-3,4
2.3. Przedterminowa spłata kredytu FMF ³⁾	0,0	1,6
2.4. Pozostałe czynniki ⁴⁾	-0,1	0,9
3. Zmiany pozostałego długu SP:	-0,8	9,7
3.1. Depozyty jsfp ⁵⁾	-0,7	5,7
3.2. Depozyty sądowe ⁶⁾	-0,1	4,0
3.3. Pozostałe zadłużenie SP	0,0	0,0

Przyczyny zmian długu SP w okresie I-X 2015 r.

¹⁾ Środki dla FUS z tytułu ubytku składki przekazywanej do OFE.

²⁾ W tym m.in.: saldo prefinansowania.

³⁾ Kredyt związany z finansowaniem programu zakupu samolotów F-16

⁴⁾ Dyskonto od SPW, indeksacja SPW, transakcje sell-buy-back

⁵⁾ Depozyty przyjęte od jsfp posiadających os. prawną

⁶⁾ Depozyty sądowe od jsfp posiadających os. prawną i podmiotów spoza sfp

Wzrost salda depozytów przyjętych od jednostek sektora finansów publicznych (jsfp) i depozytów sądowych, związany głównie z wdrożeniem II etapu **konsolidacji zarządzania płynnością**, przyczynił się z jednej strony do obniżenia potrzeb pożyczkowych (o 10,2 mld zł od początku 2015 r.), z drugiej strony do zwiększenia długu SP z tytułu depozytów wobec jsfp⁵⁾ i depozytów sądowych⁶⁾ (o 9,7 mld zł), co w efekcie umożliwiło zmniejszenie długu SP o 0,5 mld zł oraz państwowego długu publicznego o 6,2 mld zł (po wyeliminowaniu wzajemnych zobowiązań jsfp).

Tablica 2. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

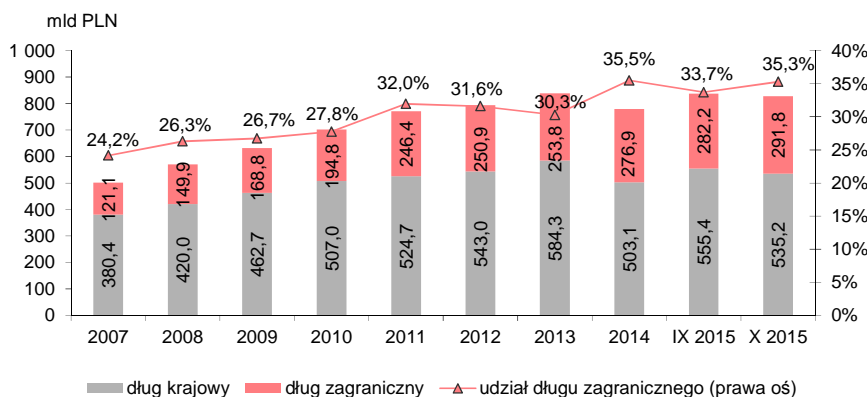
Wyszczególnienie	XII 2014	struktura XII 2014 w %	IX 2015	struktura IX 2015 w %	X 2015	struktura X 2015 w %	zmiana X 2015 – IX 2015		zmiana X 2015 – XII 2014	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	779 938,4	100,0	837 652,5	100,0	827 082,6	100,0	-10 569,8	-1,3	47 144,2	6,0
I. Zadłużenie krajowe SP	503 079,0	64,5	555 441,4	66,3	535 234,1	64,7	-20 207,3	-3,6	32 155,1	6,4
1. Dług z tytułu SPW	491 841,3	63,1	533 708,2	63,7	514 308,5	62,2	-19 399,7	-3,6	22 467,2	4,6
1.1. Rynkowe SPW	482 942,8	61,9	524 393,8	62,6	504 930,8	61,0	-19 463,0	-3,7	21 988,1	4,6
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje wyemitowane na rynek krajowy	482 942,8	61,9	524 393,8	62,6	504 930,8	61,0	-19 463,0	-3,7	21 988,1	4,6
1.2. Oszczędnościowe SPW	8 898,5	1,1	9 314,4	1,1	9 377,7	1,1	63,2	0,7	479,2	5,4
2. Pozostałe zadłużenie SP	11 237,8	1,4	21 733,1	2,6	20 925,6	2,5	-807,5	-3,7	9 687,8	86,2
II. Zadłużenie zagraniczne SP	276 859,4	35,5	282 211,1	33,7	291 848,5	35,3	9 637,4	3,4	14 989,1	5,4
1. Dług z tytułu SPW	208 420,1	26,7	211 336,9	25,2	218 386,7	26,4	7 049,8	3,3	9 966,6	4,8
2. Dług z tytułu kredytów	68 439,2	8,8	70 874,2	8,5	73 461,8	8,9	2 587,6	3,7	5 022,6	7,3
3. Pozostałe zadłużenie SP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-

Tablica 3. Zadłużenie Skarbu Państwa w układzie podmiotowym (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2014	struktura XII 2014 w %	IX 2015	struktura IX 2015 w %	X 2015	struktura X 2015 w %	zmiana X 2015 – IX 2015		zmiana X 2015 – XII 2014	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	779 938,4	100,0	837 652,5	100,0	827 082,6	100,0	-10 569,8	-1,3	47 144,2	6,0
I. Zadłużenie SP wobec rezydentów	323 045,9	41,4	363 028,0	43,3	346 201,1	41,9	-16 826,8	-4,6	23 155,3	7,2
1. Krajowy sektor bankowy, w tym:	165 722,6	21,2	191 358,0	22,8	178 104,3	21,5	-13 253,7	-6,9	12 381,7	7,5
- instrumenty krajowe	150 800,1	19,3	176 672,0	21,1	162 221,8	19,6	-14 450,2	-8,2	11 421,7	7,6
- instrumenty zagraniczne	14 922,6	1,9	14 686,0	1,8	15 882,5	1,9	1 196,5	8,1	959,9	6,4
2. Krajowy sektor pozabankowy	157 323,2	20,2	171 669,9	20,5	168 096,8	20,3	-3 573,1	-2,1	10 773,6	6,8
- instrumenty krajowe	156 293,0	20,0	170 596,8	20,4	167 050,9	20,2	-3 545,9	-2,1	10 757,9	6,9
- instrumenty zagraniczne	1 030,2	0,1	1 073,2	0,1	1 045,9	0,1	-27,3	-2,5	15,7	1,5
II. Zadłużenie SP wobec nierezydentów	456 892,6	58,6	474 624,5	56,7	480 881,5	58,1	6 257,0	1,3	23 989,0	5,3
- instrumenty krajowe	195 986,0	25,1	208 172,6	24,9	205 961,4	24,9	-2 211,3	-1,1	9 975,4	5,1
- instrumenty zagraniczne	260 906,6	33,5	266 451,9	31,8	274 920,1	33,2	8 468,3	3,2	14 013,5	5,4

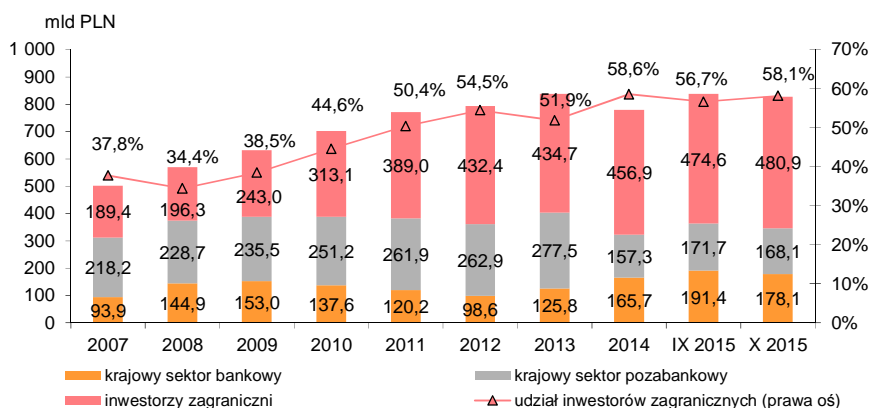
Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji

W październiku 2015 r. udział długu w walutach obcych w całym długu SP wyniósł 35,3%, tj. wzrósł o 1,6 pkt proc. m/m i jednocześnie zmniejszył się o 0,2 pkt proc. wobec końca 2014 r. Wzrost udziału w październiku wynikał przede wszystkim ze znacznego spadku długu krajowego na skutek wykupu obligacji DS1015, przy jednoczesnym zaciąganiu długu na rynkach zagranicznych. Strategia zarządzania długiem zakłada redukcję udziału długu w walutach obcych w długu ogółem – docelowo do poziomu poniżej 30%.

Zadłużenie SP w układzie podmiotowym

W październiku 2015 r. udział nierezydentów w długu SP wyniósł 58,1%, co oznaczało wzrost o 1,5 pkt proc. m/m i jednocześnie spadek o 0,4 pkt proc. wobec końca 2014 r. Wzrost udziału w październiku wynikał przede wszystkim ze znacznego spadku zaangażowania inwestorów krajowych w dług krajowy po wykupie obligacji DS1015, a także z zaciągania długu na rynkach zagranicznych.

Zadłużenie krajowe SP w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W październiku 2015 r. we wszystkich głównych grupach inwestorów obserwowany był spadek zaangażowania w długu krajowym, co było związane przede wszystkim z wykupem obligacji DS1015. Inwestorzy krajowi zmniejszyli swoje portfele o 18,0 mld zł, przy czym spadek dotyczył głównie sektora bankowego (-14,5 mld zł), w mniejszym stopniu sektora pozabankowego (-3,5 mld zł). W tym samym okresie nierezydenci zmniejszyli swoje zaangażowanie o 2,2 mld zł. Od początku 2015 r. wzrost zaangażowania w długu krajowym SP poszczególnych grup inwestorów wyniósł:

- krajowy sektor bankowy: +11,4 mld zł,
- krajowy sektor pozabankowy: +10,8 mld zł,
- inwestorzy zagraniczni: +10,0 mld zł.

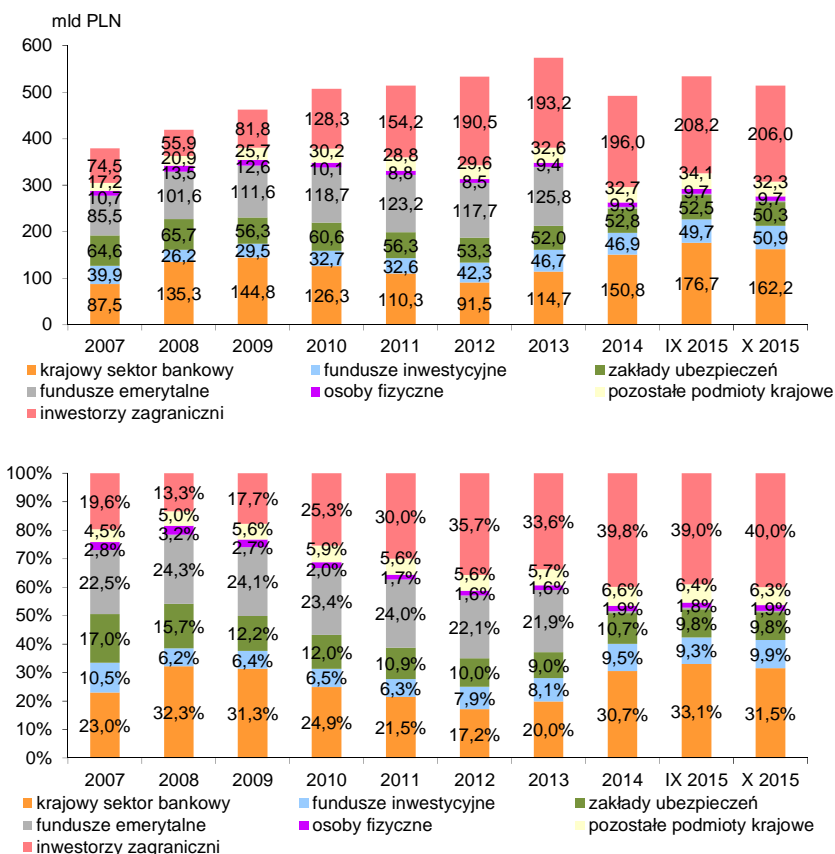

Zadłużenie w krajowych SPW w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W październiku 2015 r. zanotowano spadek zadłużenia w krajowych SPW u wszystkich głównych grup inwestorów – w przypadku krajowego sektora bankowego o 14,5 mld zł, krajowego sektora pozabankowego o 2,7 mld zł (w tym fundusze inwestycyjne: +1,3 mld zł, zakłady ubezpieczeń: -2,2 mld zł), a inwestorów zagranicznych o 2,2 mld zł. Zmiany w październiku wynikały przede wszystkim z wykupu obligacji DS1015.

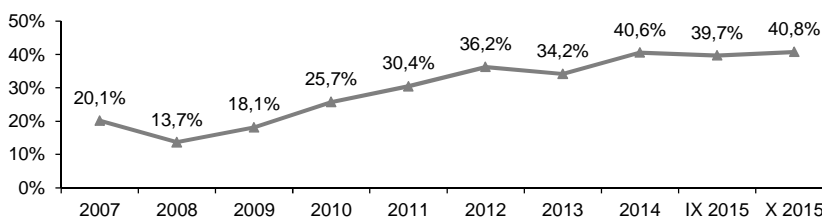
Od początku 2015 r. zmiana zaangażowania w krajowych SPW poszczególnych grup inwestorów wyniosła:

- krajowy sektor bankowy: +11,4 mld zł,
- krajowy sektor pozabankowy: +1,1 mld zł (w tym fundusze inwestycyjne: +4,0 mld zł, zakłady ubezpieczeń: -2,5 mld zł),
- inwestorzy zagraniczni: +10,0 mld zł.

Udział inwestorów zagranicznych w zadłużeniu w krajowych hurtowych SPW

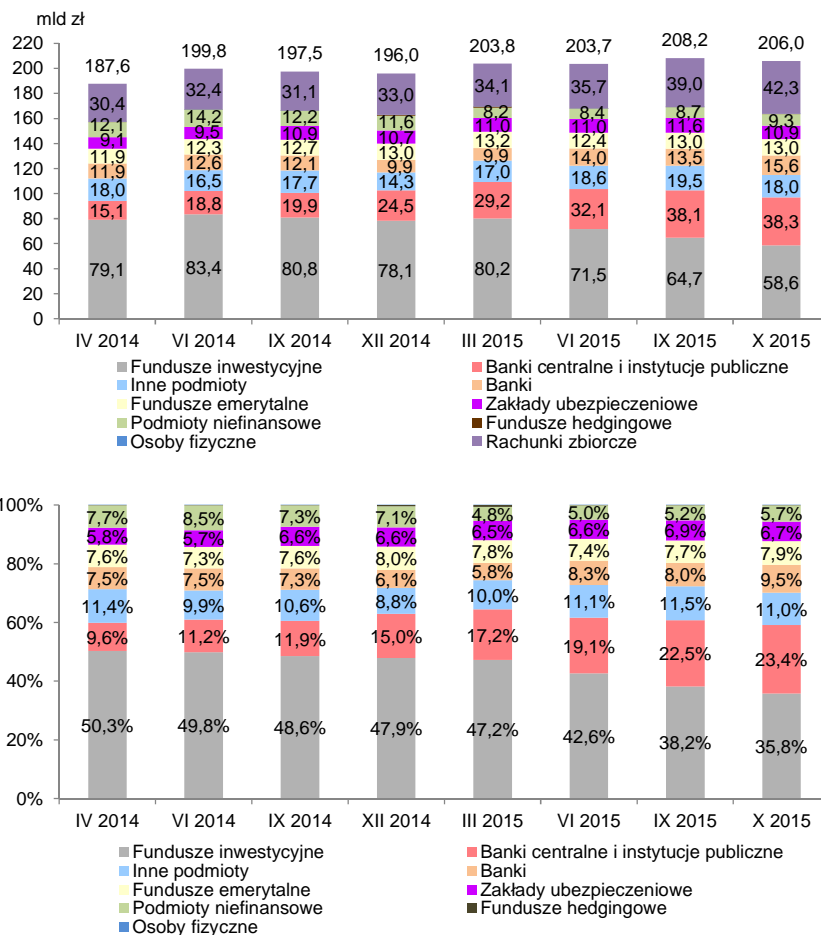
W październiku 2015 r. udział nierezydentów w krajowych hurtowych SPW wyniósł 40,8%, tj. zwiększył się o 1,1 pkt proc. m/m i o 0,2 pkt proc. względem końca 2014 r.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura*

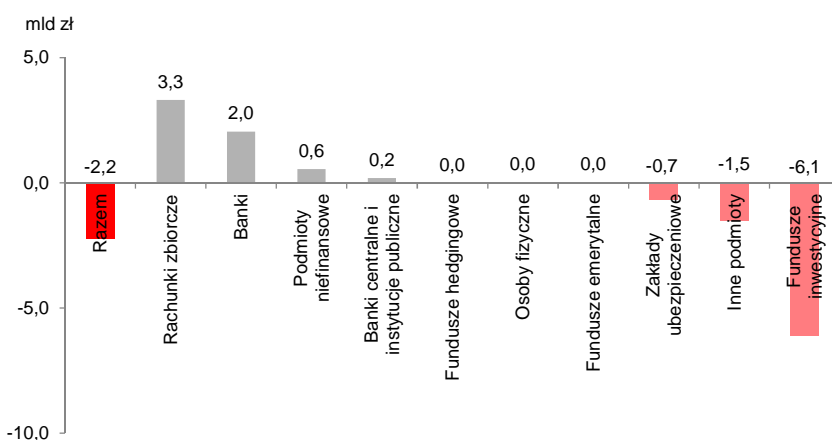
Struktura podmiotowa zadłużenia w krajowych SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych jest mocno zdywersyfikowana, z dominującą rolą stabilnych inwestorów instytucjonalnych, w tym funduszy inwestycyjnych (35,8%), funduszy emerytalnych (7,9%) i zakładów ubezpieczeń (6,7%). Drugi co do wielkości udział w zadłużeniu (23,4%) mają banki centralne i instytucje publiczne, tj. inwestorzy o najbardziej stabilnej, długoterminowej polityce inwestycyjnej. W październiku 2015 r. udział tych podmiotów zwiększył się o 0,9 pkt proc. m/m, a względem końca 2014 r. – o 8,4 pkt proc. Znacząca część zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych zarejestrowana jest na rachunkach zbiorczych (42,3 mld zł), które umożliwiają inwestorom nabywanie SPW bez konieczności posiadania odrębnego rachunku w kraju.

* Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

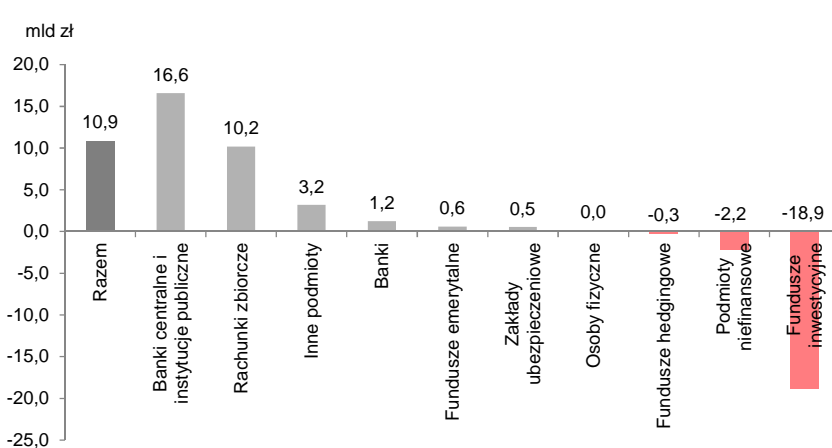
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w październiku 2015 r. w ujęciu m/m

W październiku 2015 r. zadłużenie w krajowych SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych zmniejszyło się o 2,2 mld zł, do czego przyczynił się przede wszystkim spadek zaangażowania funduszy inwestycyjnych (-6,1 mld zł, głównie ze Stanów Zjednoczonych i Luksemburga). Wzrost zadłużenia zarejestrowano głównie na rachunkach zbiorczych (+3,3 mld zł) i wśród banków komercyjnych (+2,0 mld zł, głównie z Austrii i Niemiec).

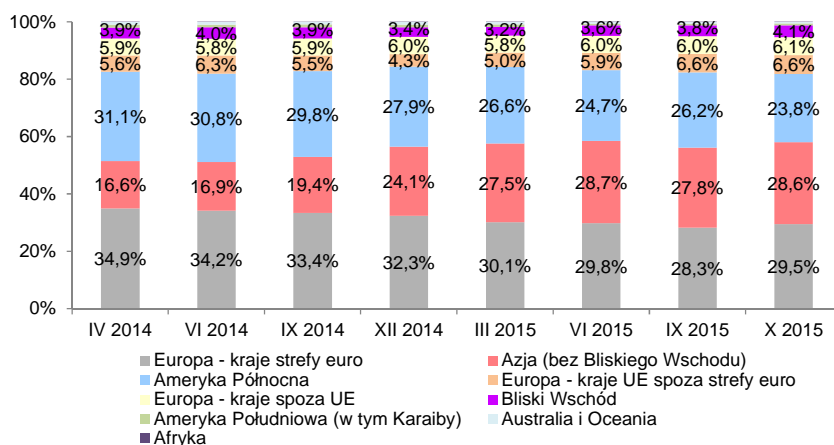
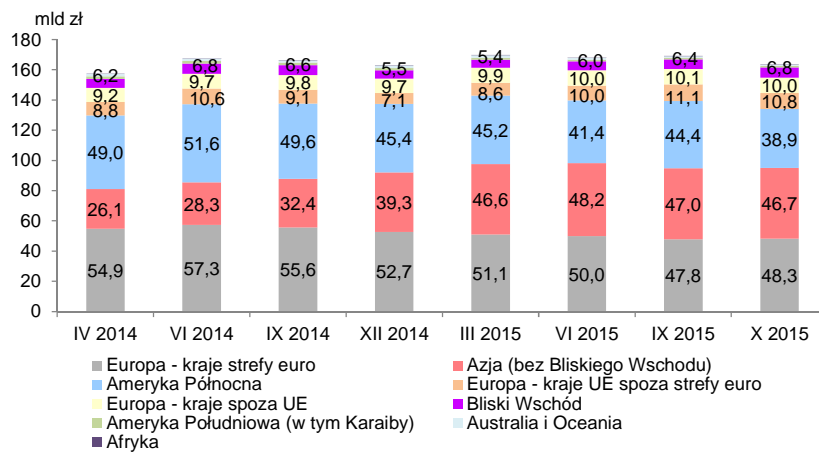
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w październiku 2015 r. w ujęciu r/r

W okresie od października 2014 r. do października 2015 r. największy przyrost portfela krajowych SPW zanotowano w przypadku banków centralnych i instytucji publicznych (+16,6 mld zł) oraz na rachunkach zbiorczych (+10,2 mld zł). W porównaniu z październikiem 2014 r. największy spadek zaangażowania miał miejsce wśród funduszy inwestycyjnych (-18,9 mld zł).

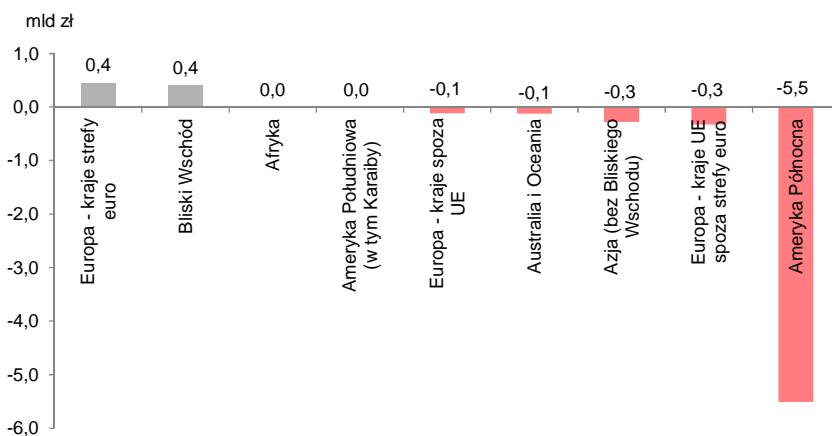
Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów* – stan według wartości nominalnej oraz struktura

Struktura geograficzna inwestorów zagranicznych posiadających krajowe SPW jest mocno zdywersyfikowana. W październiku 2015 r. największy udział w zadłużeniu mieli nierezydenci z krajów strefy euro (29,5% – wzrost o 1,2 pkt proc. m/m i spadek o 2,8 pkt proc. od początku 2015 r.), Azji (28,6% – wzrost o 0,8 pkt proc. m/m i o 4,5 pkt proc. wobec końca 2014 r.) oraz Ameryki Północnej (23,8% – spadek o 2,5 pkt proc. m/m i o 4,1 pkt proc. od początku roku), inwestorzy z pozostałych regionów stanowili 18,2%.

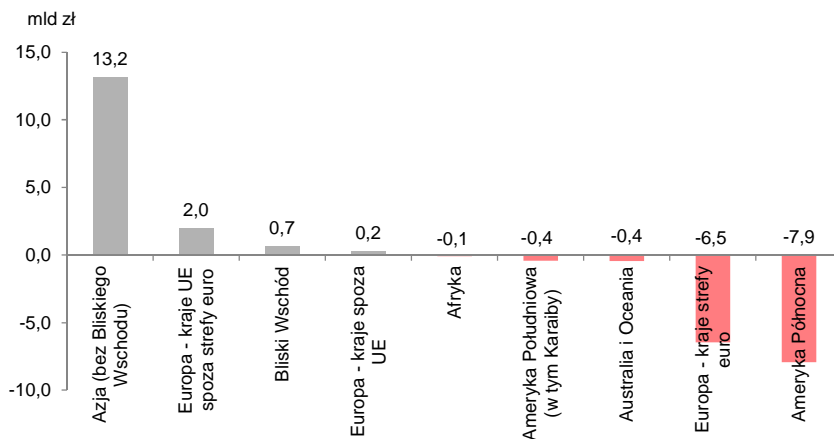
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów* w październiku 2015 r. w ujęciu m/m

W październiku 2015 r. do spadku zaangażowania nierezydentów w krajowych SPW przyczyniło się przede wszystkim zmniejszenie portfela przez inwestorów z Ameryki Północnej (-5,5 mld zł, prawie wyłącznie ze Stanów Zjednoczonych). Wzrost zaangażowania obserwowany był wśród nierezydentów z krajów strefy euro (+0,4 mld zł) i Bliskiego Wschodu (+0,4 mld zł).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów* w październiku 2015 r. w ujęciu r/r

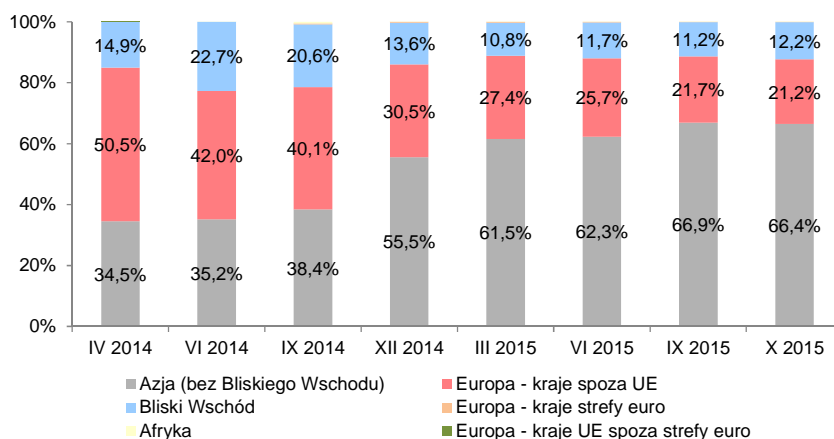
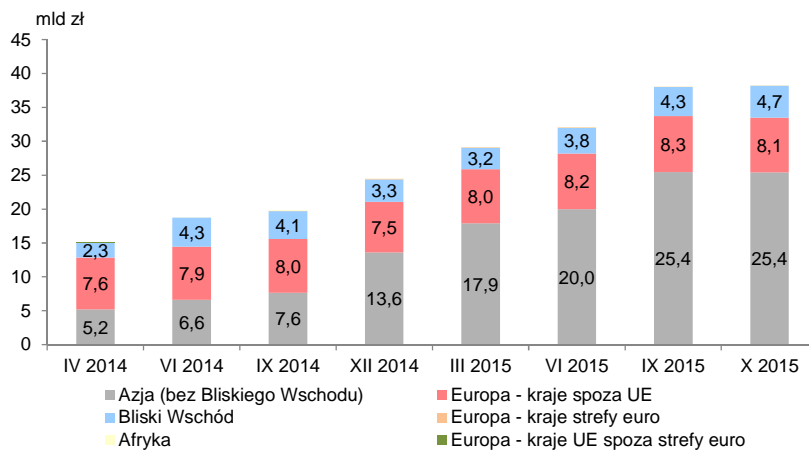
W okresie od października 2014 r. do października 2015 r. wśród nabywców krajowych SPW zdecydowanie dominowali inwestorzy azjatyccy (wzrost zaangażowania o 13,2 mld zł). Natomiast największy spadek portfela zanotowano w przypadku nierezydentów z Ameryki Północnej (-7,9 mld zł) i krajów strefy euro (-6,5 mld zł).

*) Bez uwzględniania rachunków zbiorczych.

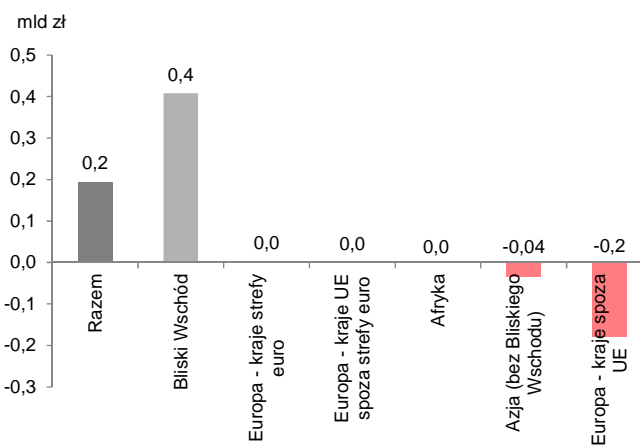
Zadłużenie w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych dominują podmioty pochodzące z Azji (66,4% udział w październiku 2015 r.). Istotnymi nabywcami krajowych SPW są także banki centralne i instytucje publiczne z krajów europejskich spoza UE (21,2% udział, przy utrzymującym się stabilnym zaangażowaniu w wysokości ok. 8 mld zł) oraz z Bliskiego Wschodu (12,2%).

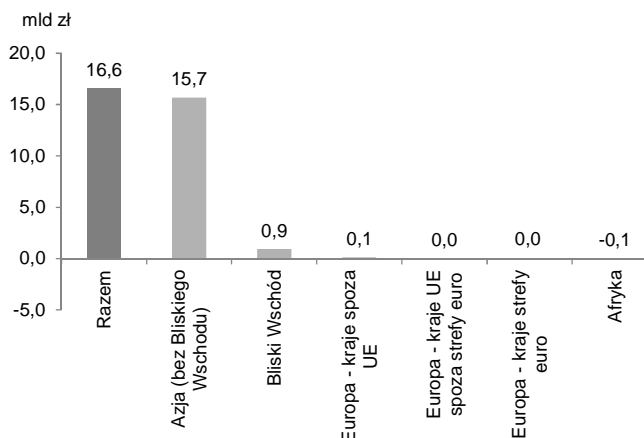
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w październiku 2015 r. w ujęciu m/m

W październiku 2015 r. zadłużenie w krajowych SPW w posiadaniu zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wzrosło o 0,2 mld zł. Było to przede wszystkim wypadkową wzrostu zaangażowania podmiotów z Bliskiego Wschodu (+0,4 mld zł) i zmniejszenia portfela przez podmioty z krajów europejskich spoza UE (-0,2 mld zł).

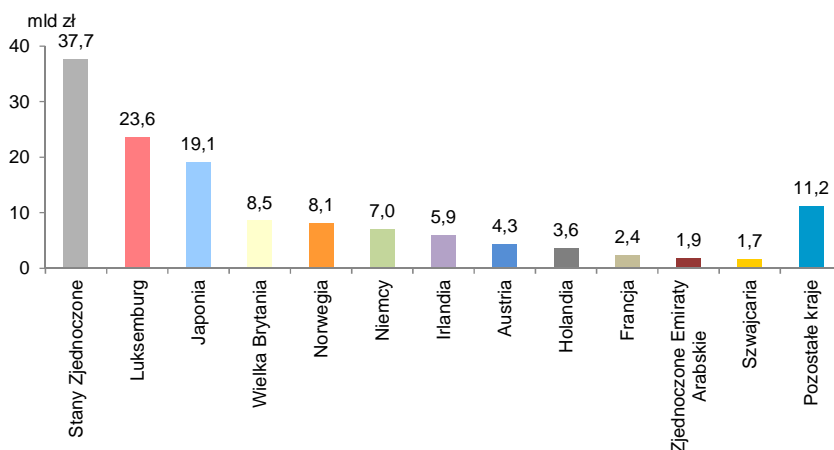
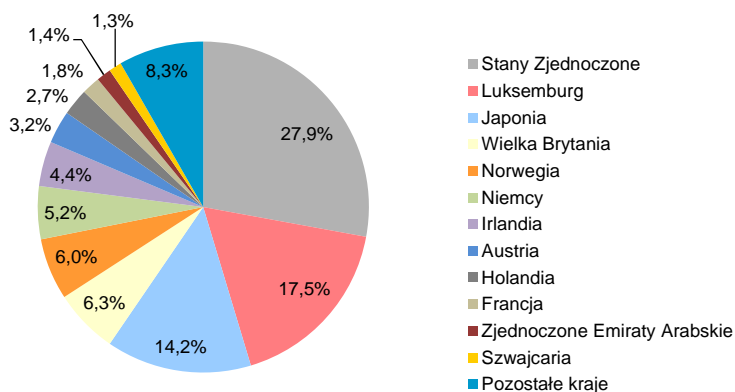
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w październiku 2015 r. w ujęciu r/r

W okresie od października 2014 r. do października 2015 r. łączny napływ kapitału zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych na krajowy rynek SPW wyniósł 16,6 mld zł, do czego w przeważającej mierze przyczynił się wzrost zaangażowania podmiotów z Azji (+15,7 mld zł).

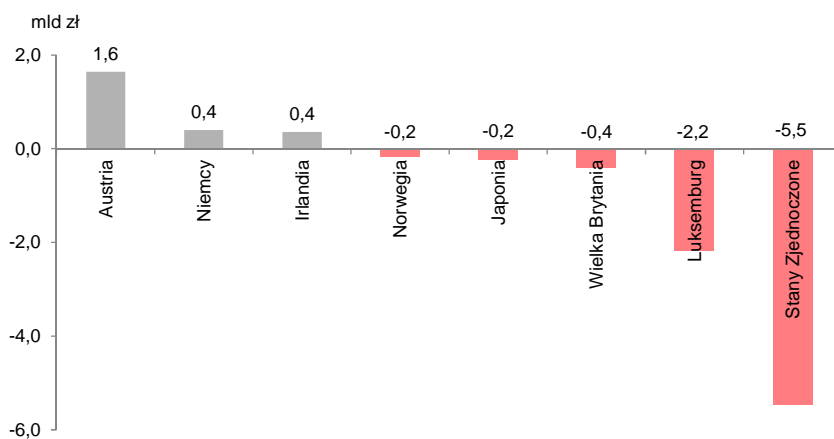
Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych w październiku 2015 r. wg krajów* – struktura i stan według wartości nominalnej

W październiku 2015 r. krajowe SPW znajdowały się w portfelach inwestorów zagranicznych z 56 krajów, co potwierdza wysoką dywersyfikację struktury nierezydentów. Największy udział w zadłużeniu miały podmioty z USA (27,9%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 17,9% udziału w zadłużeniu nierezydentów w krajowych SPW), Luksemburga (17,5%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 14,7%), Japonii (14,2%, w tym przede wszystkim zakłady ubezpieczeń: 7,4%), Wielkiej Brytanii (6,3%, w tym banki komercyjne: 3,7%), Norwegii (6,0% – niemal wyłącznie instytucje publiczne), Niemiec (5,2%) oraz Irlandii (4,4%, w tym fundusze inwestycyjne: 3,9%).

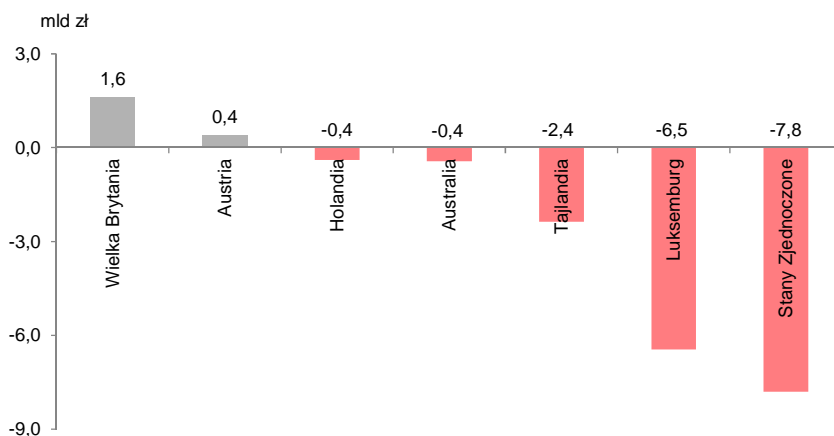
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów* w październiku 2015 r. w ujęciu m/m**

W październiku 2015 r. wśród inwestorów zagranicznych największy wzrost zaangażowania w krajowe SPW dotyczył podmiotów z Austrii (+1,6 mld zł, prawie wyłącznie banków komercyjnych). Największy spadek portfela miał miejsce wśród inwestorów ze Stanów Zjednoczonych (-5,5 mld zł) oraz Luksemburga (-2,2 mld zł) – w obydwu przypadkach spadek dotyczył głównie funduszy inwestycyjnych.

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów* w październiku 2015 r.* w ujęciu r/r**

W okresie od października 2014 r. do października 2015 r. wśród inwestorów zagranicznych swoje portfele krajowych SPW w największym stopniu zwiększyli inwestorzy z Wielkiej Brytanii (+1,6 mld zł). Zmniejszenie zaangażowania zanotowano głównie w przypadku nierezydentów ze Stanów Zjednoczonych (-7,8 mld zł) oraz Luksemburga (-6,5 mld zł).

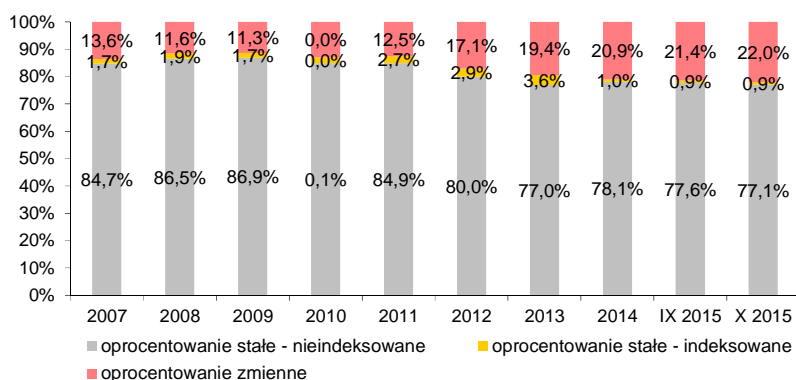
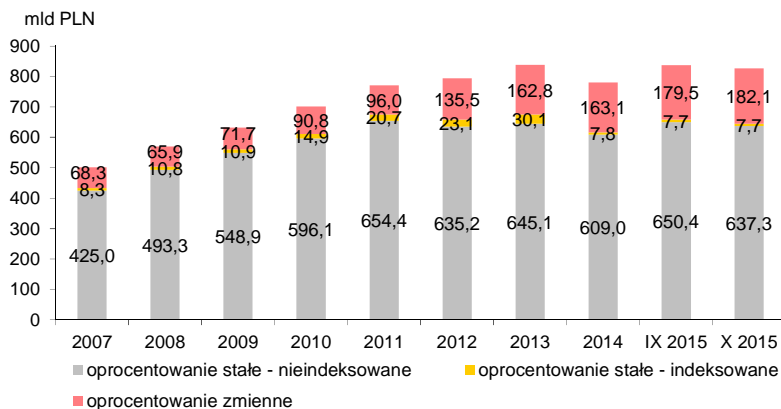
*) Bez uwzględniania rachunków zbiorczych i banków centralnych.

**) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,2 mld PLN.

***) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,4 mld PLN, z wyłączeniem Norwegii, w przypadku której zmiana zaangażowania była efektem statystycznym związanym ze zmianą klasyfikacji funduszu inwestującego w imieniu norweskiego banku centralnego.

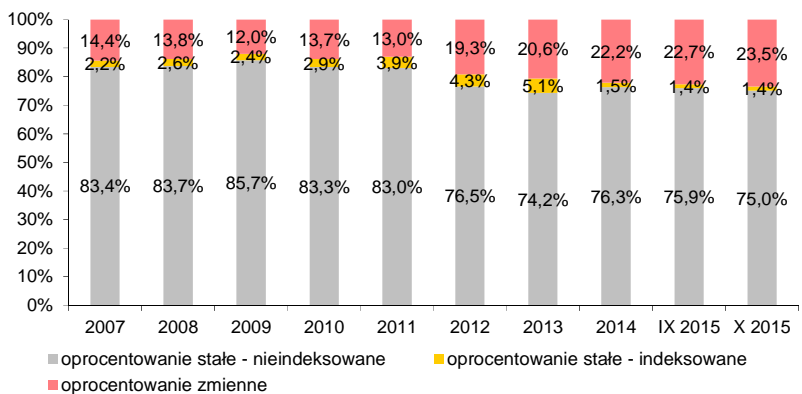
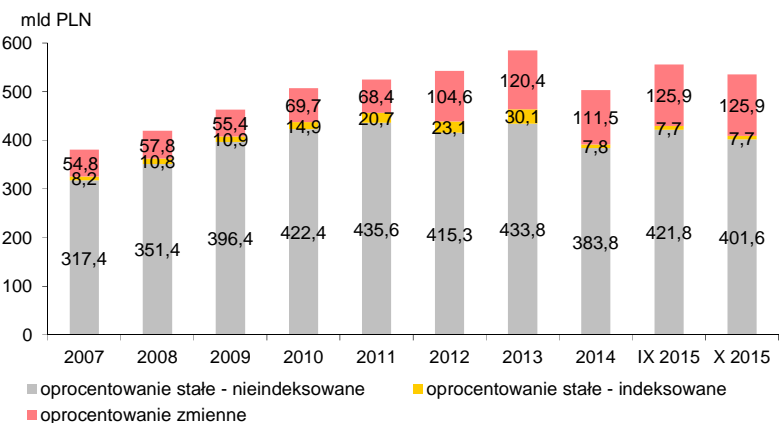
Zadłużenie SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia SP dominują instrumenty o stałym oprocentowaniu – w październiku 2015 r. ich udział wyniósł 78,0%. Udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu wyniósł 22,0%, co oznaczało wzrost o 0,6 pkt proc. m/m i o 1,1 pkt proc. wobec końca 2014 r. Zwiększenie udziału w październiku wynikało przede wszystkim z wykupu stałoprocentowych obligacji DS1015 i USD1015 oraz ciągnięcia kredytu o zmiennym oprocentowaniu z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI). Zwiększenie udziału instrumentów o zmiennym oprocentowaniu w latach 2010-2015 związane było z wygaszaniem emisji bonów skarbowych (co pozytywnie wpłynęło na wzrost średniej zapadalności długu) oraz ze spadkową tendencją stóp procentowych (co pozwalało na obniżanie kosztów obsługi długu).

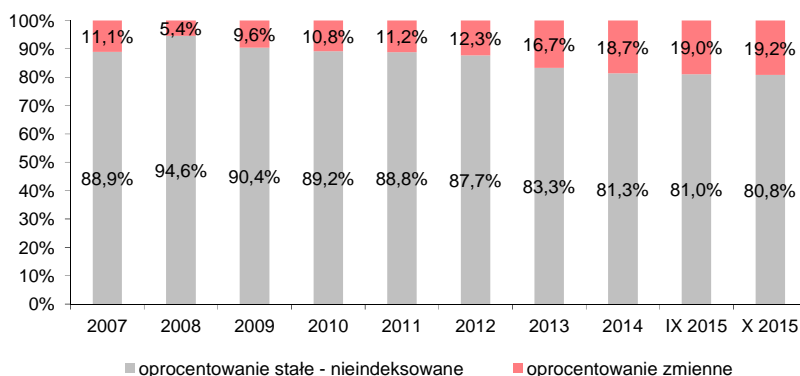
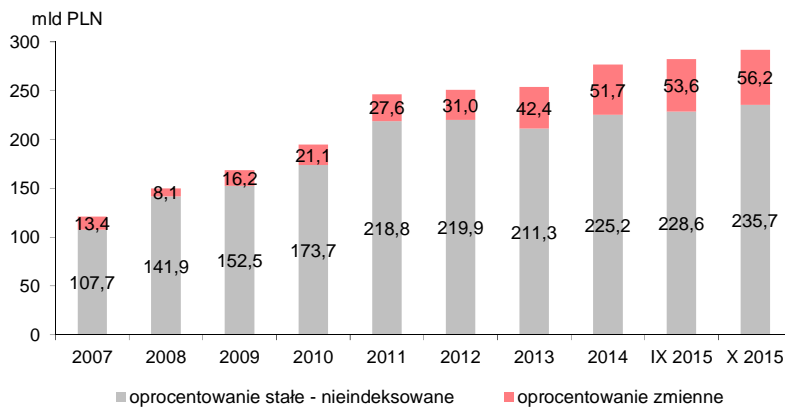
Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W październiku 2015 r. udział długu o zmiennym oprocentowaniu w długu krajowym wyniósł 23,5%, tj. zwiększył się o 0,9 pkt proc. m/m i o 1,4 pkt proc. wobec końca 2014 r. Wzrost udziału w październiku wynikał przede wszystkim z wykupu obligacji DS1015 o stałym oprocentowaniu.

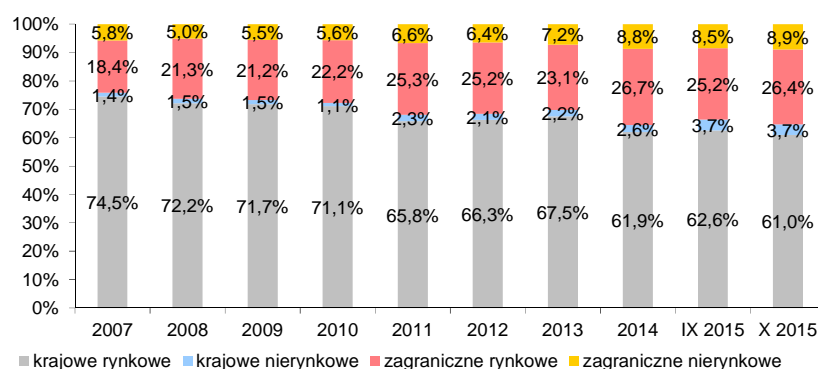
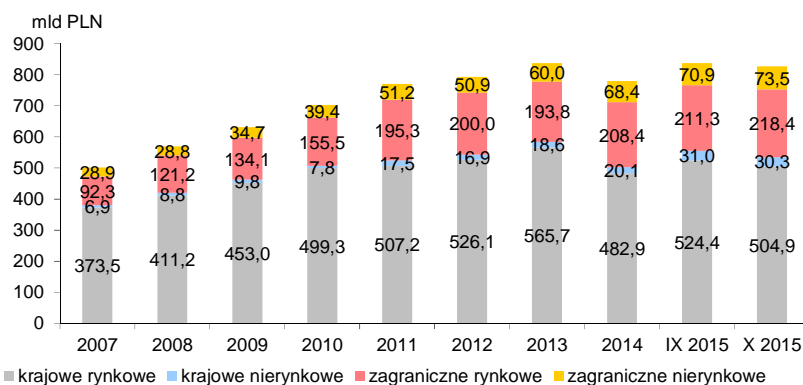
Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W październiku 2015 r. udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu w długu zagranicznym wyniósł 19,2%, tj. wzrósł o 0,2 pkt proc. m/m i o 0,6 pkt proc. względem końca 2014 r. Wzrost udziału w październiku był głównie wypadkową ciągnięcia zmiennoprocentowego kredytu z EBI, wykupu stałoprocentowej obligacji USD1015 oraz emisji obligacji EUR1021 o stałym oprocentowaniu. Dług o zmiennym oprocentowaniu od września 2015 r. stanowią wyłącznie kredyty z MIF, wykorzystywane ze względu na atrakcyjne warunki finansowania.

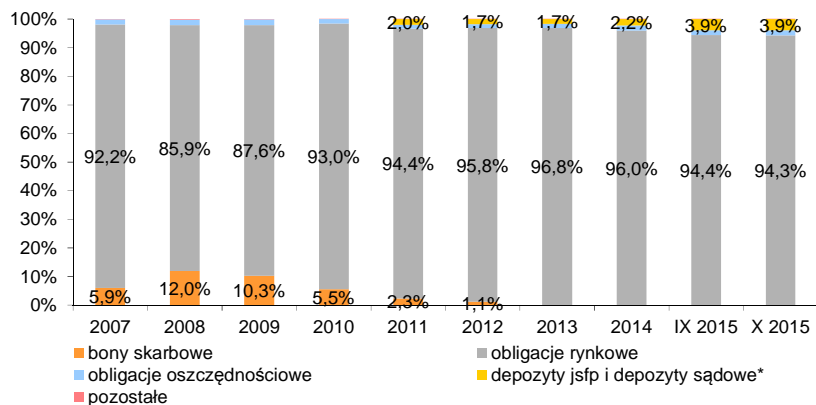
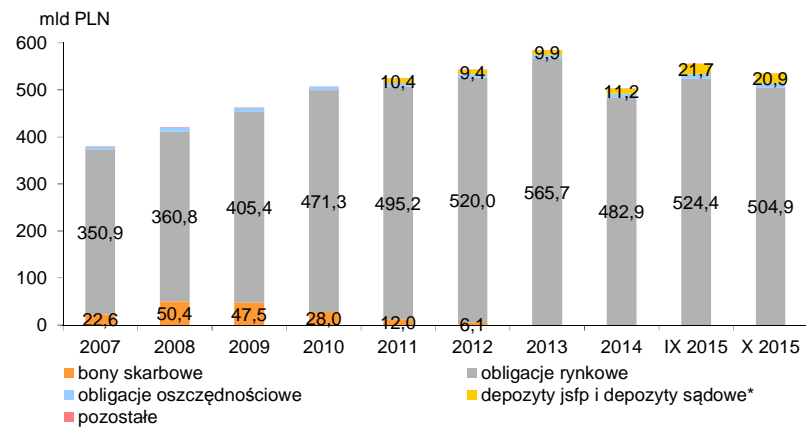
Zadłużenie SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze długu SP dominują rynkowe SPW (87,5% udział w październiku 2015 r.), w tym przede wszystkim instrumenty wyemitowane na rynku krajowym (61,0%). Uzupełniającym źródłem finansowania są instrumenty nierynkowe, tj. kredyty z MIF, krajowe obligacje oszczędnościowe, a także depozyty przyjęte od jsfp posiadających osobowość prawną oraz środki z depozytów sądowych (od jsfp posiadających osobowość prawną oraz podmiotów spoza sfp).

Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

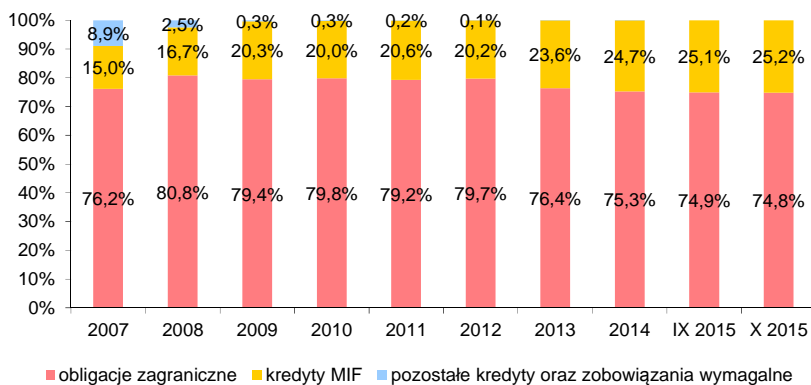
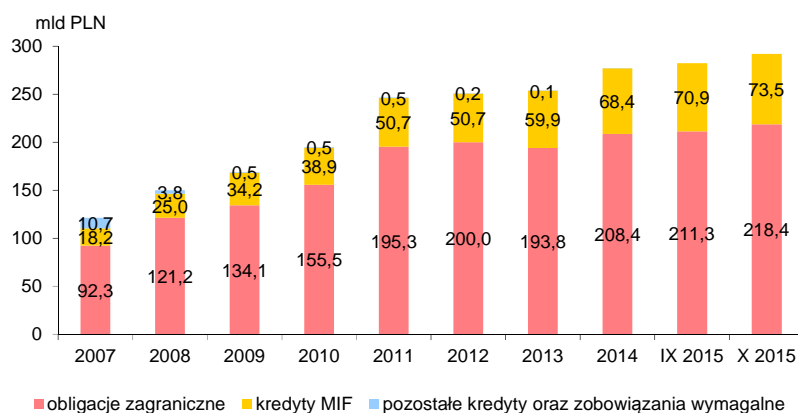
Zdecydowanie dominującą część krajowego długu SP stanowią obligacje rynkowe – ich udział w październiku 2015 r. wyniósł 94,3%. Uzupełniającym, stabilnym źródłem finansowania są obligacje oszczędnościowe, a także depozyty przyjęte od jsfp i depozyty sądowe*, których łączny udział utrzymuje się na poziomie 3,9%. Od sierpnia 2013 r. nie występuje zadłużenie w bonach skarbowych.

*1) Depozyty przyjęte od jsfp posiadających osobowość prawną oraz depozyty sądowe od jsfp posiadających osobowość prawną i podmiotów spoza sfp

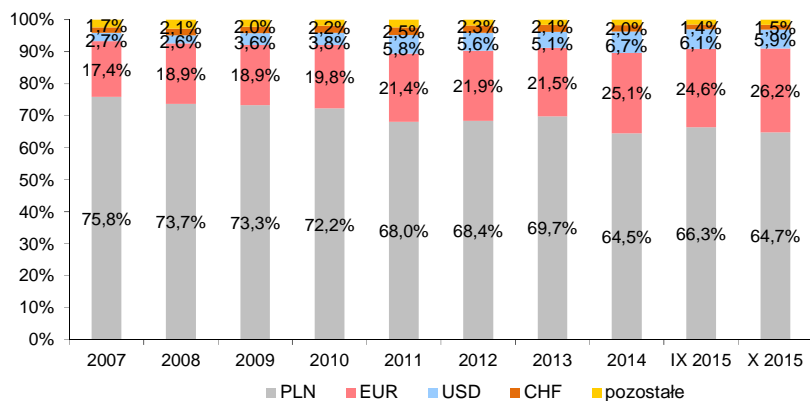
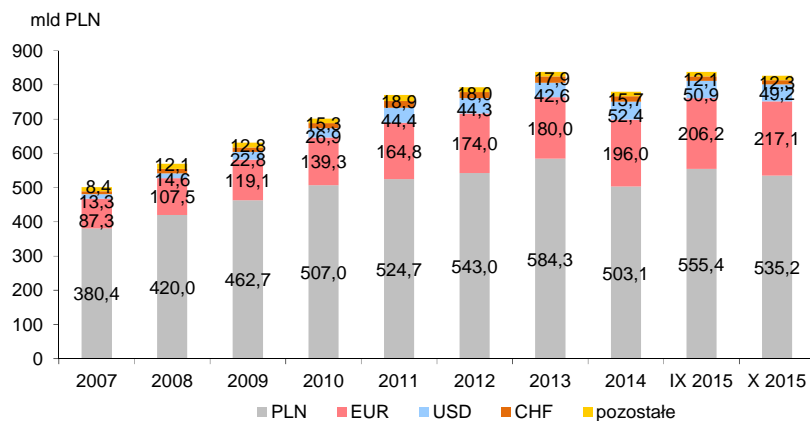
Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze długu zagranicznego dominują obligacje wyemitowane na rynki zagraniczne (74,8% udział w październiku 2015 r.), istotny udział mają niskooprocentowane kredyty z MIF (25,2%). W październiku miał miejsce wzrost udziału kredytów o 0,1 pkt proc., co było głównie wypadkową salda emisji obligacji (emisja EUR1021 i wykup USD1015) i ciągnięcia kredytu z EBI.

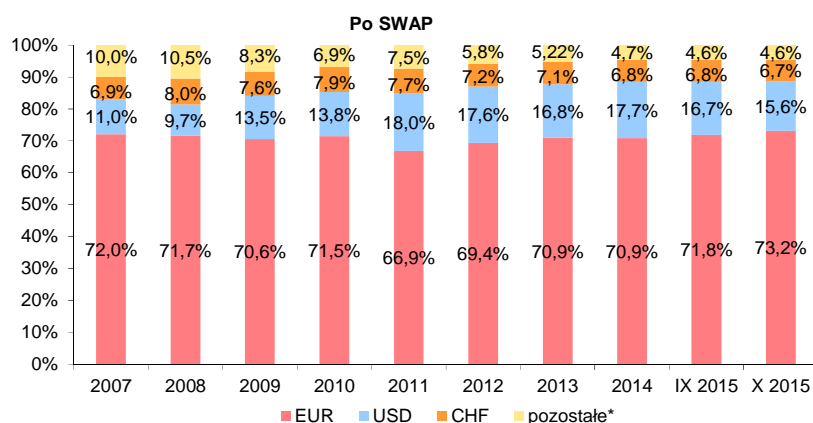
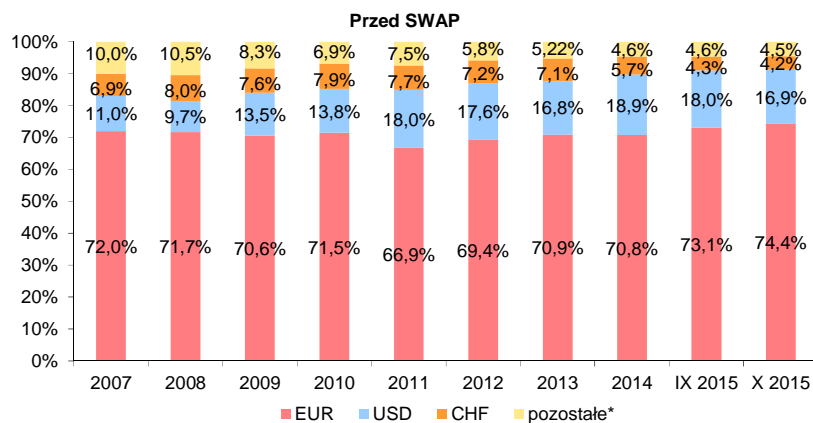
Zadłużenie SP wg rodzaju waluty – stan według wartości nominalnej oraz struktura

Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem, głównym źródłem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest rynek krajowy – zadłużenie nominowane w złotych w październiku 2015 r. stanowiło 64,7% całego długu SP. Udział długu nominowanego w EUR wyniósł 26,2% (wzrost o 1,6 pkt proc. m/m, głównie w efekcie emisji długu w tej walucie w październiku oraz spadku zadłużenia krajowego), a nominowanego w USD 5,9% (spadek o 0,1 pkt proc.).

Struktura walutowa zadłużenia zagranicznego SP – bez uwzględnienia transakcji SWAP i po ich uwzględnieniu

W październiku 2015 r. udział zadłużenia nominowanego w EUR w długi w walutach obcych, z uwzględnieniem transakcji pochodnych, wyniósł 73,2%, tj. powyżej minimalnego poziomu 70% przyjętego w strategii zarządzania długiem. Udział EUR zwiększył się w październiku o 1,4 pkt proc., co wynikało przede wszystkim ze zwiększenia długu nominowanego w tej walucie, a także ze spadku zadłużenia nominowanego w USD po wykupie obligacji USD1015.

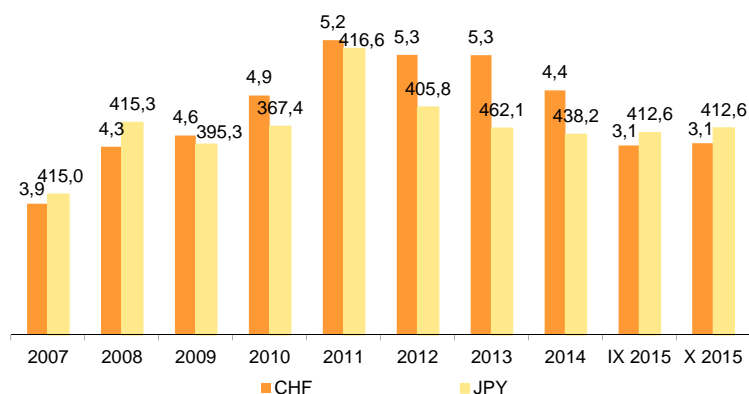
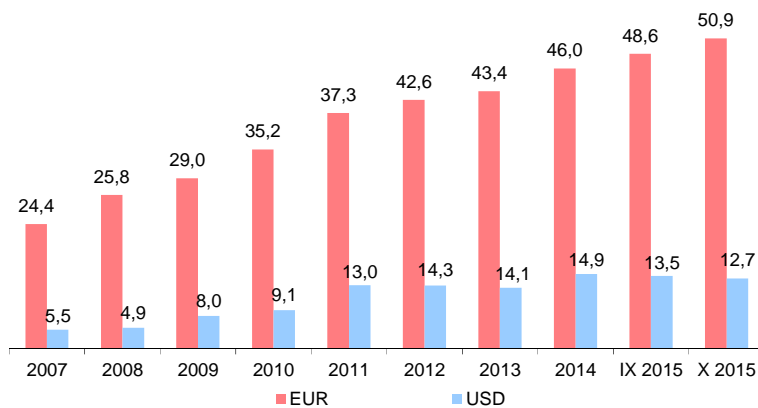
* JPY (do 2008 r. włącznie również CAD i NOK, a do 2009 r. włącznie GBP).

Zadłużenie zagraniczne SP w mld waluty emisji**)

Na koniec października 2015 r. wartość nominalna zadłużenia w EUR wyniosła 50,9 mld EUR, co oznaczało wzrost o 2,3 mld EUR m/m. Dług nominowany w USD zmniejszył się o 0,8 mld USD, do poziomu 12,7 mld USD. Wartość nominalna długu nominowanego w CHF i JPY nie uległa zmianie względem poprzedniego miesiąca i wyniosła odpowiednio 3,1 mld CHF i 412,6 mld JPY.

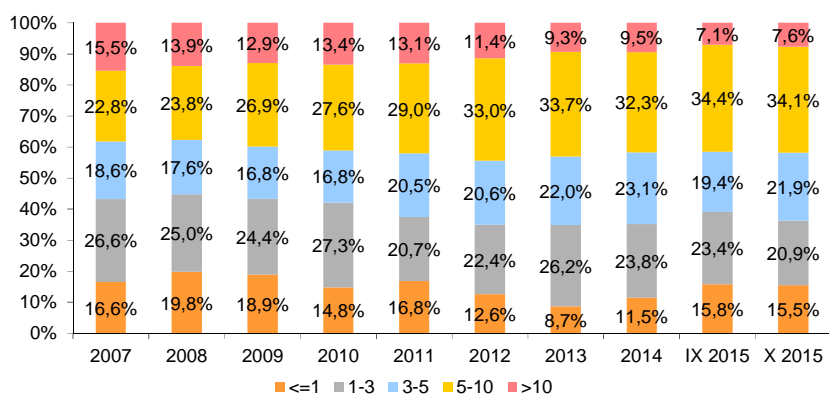
*) Wykresy przedstawiają zadłużenie bez uwzględnienia transakcji SWAP, a także nie obejmują zadłużenia w CAD i NOK występującego do II 2009 r. oraz zadłużenia w GBP, spłaconego w XI 2010 r.

**) Wysokość zadłużenia jest podawana na wykresach w walutach oryginalnych, natomiast w celu zachowania porównywalności proporcje kolumn odpowiadają zadłużeniu przeliczonemu na PLN.

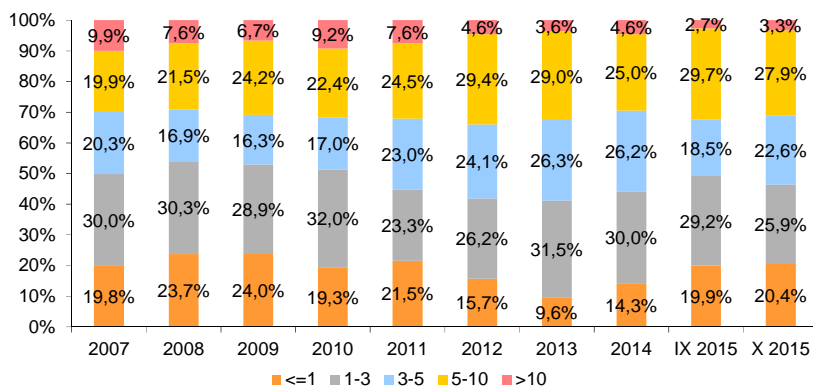
Zadłużenia SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W październiku 2015 r. zadłużenie o najdłuższych terminach zapadalności (tj. powyżej 5 lat) stanowiło łącznie 41,8% długu SP, tj. wzrosło o 0,3 pkt proc. m/m (przede wszystkim w wyniku znaczącego udziału instrumentów o długich terminach zapadalności w nowo zaciąganym długu: obligacji EUR1021, DS0726 oraz kredytu z EBI) i o 0,1 pkt proc. wobec końca 2014 r. Zadłużenie o zapadalności poniżej 1 roku wyniosło 15,5%, co oznaczało spadek o 0,3 pkt proc. m/m (wypadkowa głównie wykupu obligacji USD1015 oraz zmian w strukturze długu krajowego) i wzrost o 4,0 pkt proc. względem końca 2014 r.

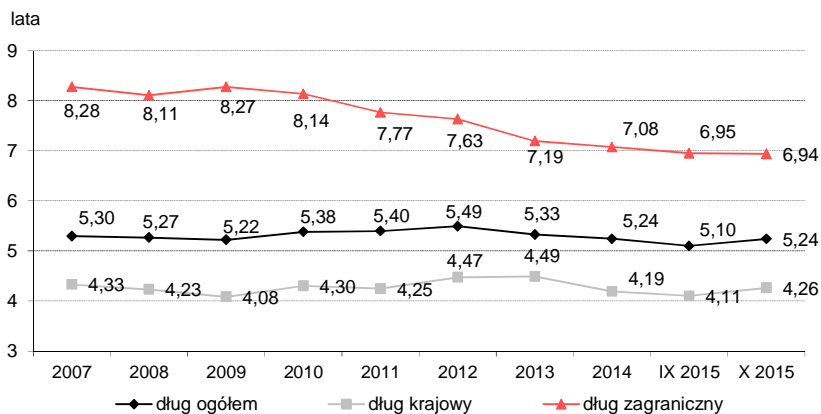
Zadłużenia krajowe SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W październiku 2015 r. udział zadłużenia krajowego o zapadalności powyżej 5 lat wyniósł 31,1%, co oznaczało spadek o 1,2 pkt proc. m/m (głównie w efekcie zmiany klasyfikacji obligacji DS1020) i jednocześnie wzrost o 1,6 pkt proc. wobec końca 2014 r. Udział długu o terminie wykupu poniżej 1 roku wyniósł 20,4%, tj. zwiększył się o 0,5 pkt proc. m/m (wypadkowa głównie wykupu obligacji DS1015 i zmiany klasyfikacji obligacji PS1016) i o 6,2 pkt proc. w porównaniu z końcem 2014 r. (na skutek starzenia się długu, a także wzrostu stanu depozytów o 9,7 mld zł).

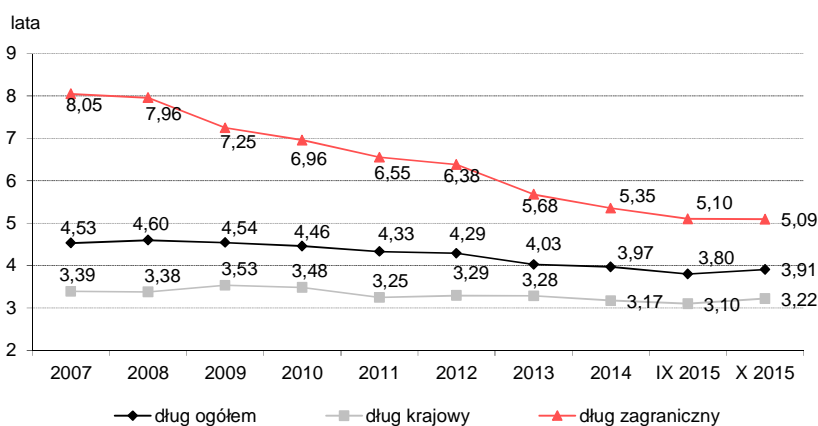
Średnia zapadalność zadłużenia SP

W październiku 2015 r. średnia zapadalność (ATM – average time to maturity) długu SP wyniosła 5,24 roku (wzrost o 0,14 roku m/m i stabilizacja względem końca 2014 r.), pozostając na poziomie zgodnym z założeniami strategii zarządzania długiem, tj. zbliżonym do 5 lat. ATM długu krajowego wydłużyło się o 0,16 roku, do 4,26 roku, co było przede wszystkim efektem wykupu obligacji DS1015. Zgodnie ze strategią zarządzania długiem zakłada się utrzymywanie ATM długu krajowego na poziomie nie niższym niż 4 lata, a docelowo jego wydłużenie do 4,5 roku. W październiku 2015 r. ATM długu zagranicznego skróciło się o 0,01 roku (głównie wypadkowa zaciągania długu o relatywnie długich terminach wykupu oraz starzenia się długu), pozostając na bezpiecznym poziomie 6,94 roku.

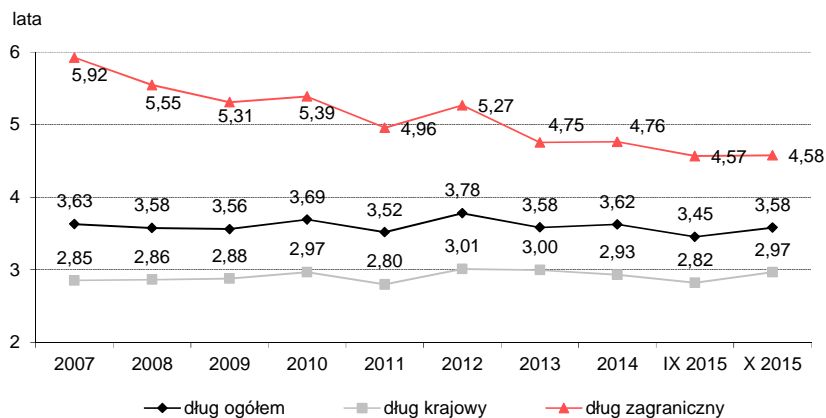
ATR zadłużenia SP

W październiku 2015 r. wskaźnik ATR (ang. average time to refixing) zadłużenia SP wyniósł 3,91 roku, co oznaczało wzrost o 0,11 roku m/m i spadek o 0,06 roku względem końca 2014 r. Zmiany w październiku były wypadkową wydłużenia się ATR długu krajowego (o 0,12 roku, do 3,22 roku) i jednocześnie skrócenia się ATR długu zagranicznego (o 0,01 roku, do 5,09 roku). Zarówno w przypadku długu krajowego, jak i zagranicznego zmiany ATR wynikały głównie ze zmian ATM i wzrostu udziału długu o zmiennym oprocentowaniu. Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem, ATR zadłużenia krajowego SP w październiku 2015 r. pozostawało w przedziale 2,8-3,8 roku.

Duration zadłużenia SP*

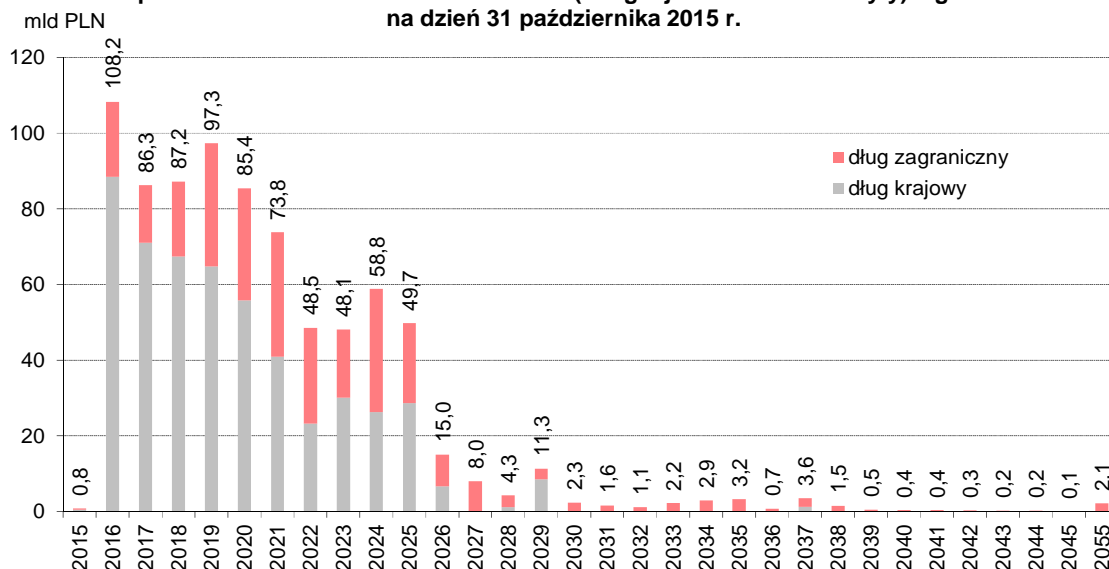
Duration długu SP w październiku 2015 r. wyniosło 3,58 roku, tj. zwiększyło się o 0,13 roku m/m i jednocześnie skróciło się o 0,04 roku wobec końca 2014 r. Wzrost w październiku był wynikiem wydłużenia się duration zarówno długu krajowego (o 0,15 roku, do 2,97 roku), jak i zagranicznego (o 0,01 roku, do 4,58 roku). W obydwu przypadkach wydłużenie duration wynikało przede wszystkim ze zmian ATR oraz ze spadku rentowności SPW.

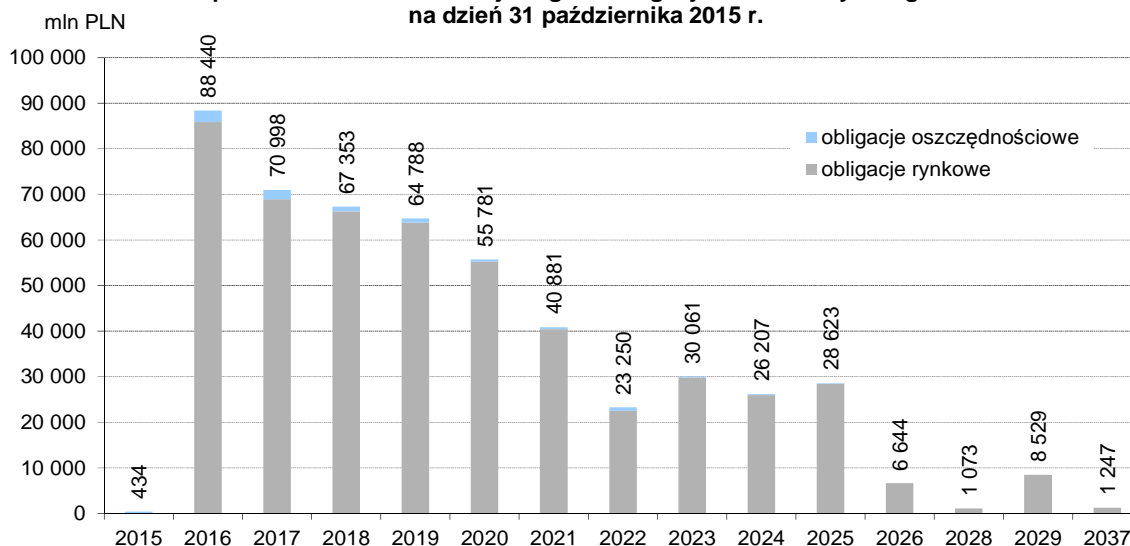
*) bez obligacji indeksowanych

Zarówno wskaźnik ATR, jak i duration wskazują, że ryzyko stopy procentowej zadłużenia SP w 2015 r. utrzymuje się na stabilnym poziomie.

Zapadalność zadłużenia Skarbu Państwa (obligacje skarbowe i kredyty) wg stanu na dzień 31 października 2015 r.

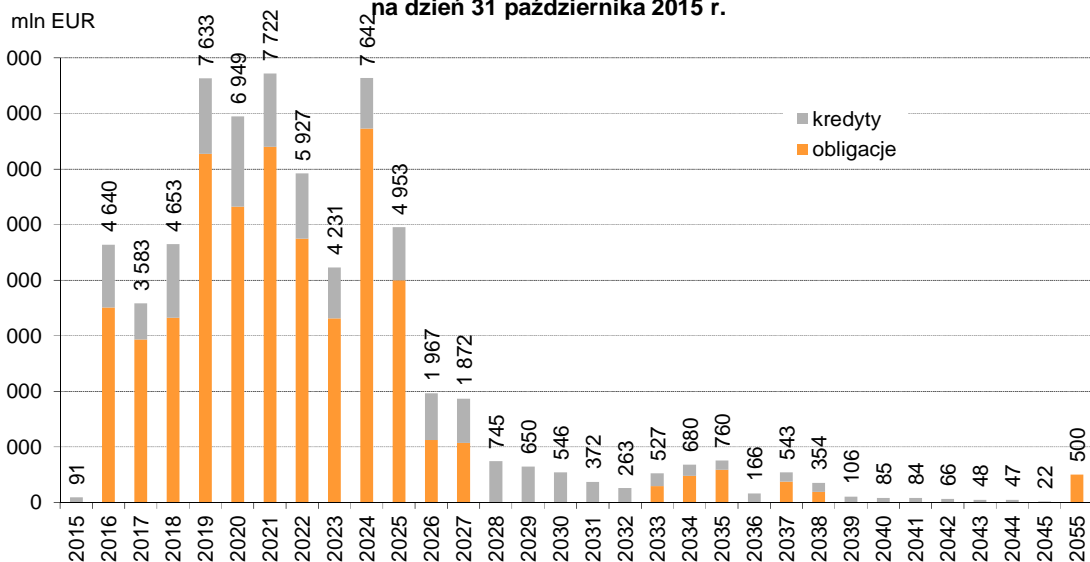

Zapadalność zadłużenia krajowego w obligacjach skarbowych wg stanu na dzień 31 października 2015 r.

*) Dane nie uwzględniają części zadłużenia krajowego SP stanowiącego instrumenty krótkoterminowe: (a) o terminie zapadalności w 2015 r. – pozostały dług SP (głównie przyjęte depozyty oraz zobowiązania wymagalne) o wartości 18.765 mln zł oraz (b) o terminie zapadalności w 2016 r. – przyjęte depozyty o wartości 2.160 mln zł.

Zapadalność zadłużenia zagranicznego (obligacje i kredyty) wg stanu na dzień 31 października 2015 r.

*) Dane nie uwzględniają części zadłużenia zagranicznego SP: zobowiązania wymagalne (2,4 tys. zł) o terminie zapadalności w 2015 r.

Tablica 4. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2014	struktura XII 2014 w %	IX 2015	struktura IX 2015 w %	X 2015	struktura X 2015 w %	zmiana		zmiana	
							X 2015 – IX 2015		X 2015 – XII 2014	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	779 938,4	100,0	837 652,5	100,0	827 082,6	100,0	-10 569,8	-1,3	47 144,2	6,0
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	503 079,0	64,5	555 441,4	66,3	535 234,1	64,7	-20 207,3	-3,6	32 155,1	6,4
1. Zadłużenie z tytułu SPW	491 841,3	63,1	533 708,2	63,7	514 308,5	62,2	-19 399,7	-3,6	22 467,2	4,6
1.1. Rynkowe SPW	482 942,8	61,9	524 393,8	62,6	504 930,8	61,0	-19 463,0	-3,7	21 988,1	4,6
oprocentowanie stałe - nieindeksowane	369 850,0	47,4	396 923,8	47,4	377 490,9	45,6	-19 432,8	-4,9	7 640,9	2,1
obligacje OK	47 075,7	6,0	47 312,3	5,6	45 376,6	5,5	-1 935,7	-4,1	-1 699,2	-3,6
obligacje PS	149 302,1	19,1	160 675,7	19,2	163 819,0	19,8	3 143,3	2,0	14 516,9	9,7
obligacje DS	140 568,2	18,0	155 558,1	18,6	134 917,7	16,3	-20 640,4	-13,3	-5 650,5	-4,0
obligacje WS	32 904,0	4,2	33 377,6	4,0	33 377,6	4,0	0,0	0,0	473,7	1,4
oprocentowanie stałe - indeksowane	7 779,0	1,0	7 723,9	0,9	7 693,8	0,9	-30,1	-0,4	-85,2	-1,1
obligacje IZ	7 779,0	1,0	7 723,9	0,9	7 693,8	0,9	-30,1	-0,4	-85,2	-1,1
oprocentowanie zmienne	105 313,8	13,5	119 746,1	14,3	119 746,1	14,5	0,0	0,0	14 432,3	13,7
obligacje TZ	70,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-70,6	-100,0
obligacje WZ	105 243,1	13,5	119 746,1	14,3	119 746,1	14,5	0,0	0,0	14 503,0	13,8
1.2. Oszczędnościowe SPW	8 898,5	1,1	9 314,4	1,1	9 377,7	1,1	63,2	0,7	479,2	5,4
oprocentowanie stałe	2 719,6	0,3	3 152,8	0,4	3 212,4	0,4	59,6	1,9	492,8	18,1
obligacje KOS	485,4	0,1	479,8	0,1	479,4	0,1	-0,3	-0,1	-6,0	-1,2
obligacje DOS	2 234,2	0,3	2 673,1	0,3	2 733,0	0,3	59,9	2,2	498,8	22,3
oprocentowanie zmienne	6 178,9	0,8	6 161,6	0,7	6 165,3	0,7	3,6	0,1	-13,6	-0,2
obligacje TOZ	456,4	0,1	529,8	0,1	532,9	0,1	3,1	0,6	76,5	16,8
obligacje COI	1 807,4	0,2	1 675,5	0,2	1 673,4	0,2	-2,1	-0,1	-134,0	-7,4
obligacje EDO	3 915,0	0,5	3 956,3	0,5	3 959,0	0,5	2,6	0,1	43,9	1,1
2. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	11 237,8	1,4	21 733,1	2,6	20 925,6	2,5	-807,5	-3,7	9 687,8	86,2
depozyty jsfp*	11 218,6	1,4	17 637,7	2,1	16 910,0	2,0	-727,8	-4,1	5 691,4	50,7
depozyty sądowe**	0,0	0,0	4 079,9	0,5	4 000,1	0,5	-79,8	-2,0	4 000,1	-
zobowiązania wymagalne	15,7	0,0	12,0	0,0	12,0	0,0	0,0	0,0	-3,6	-23,2
inne	3,5	0,0	3,5	0,0	3,5	0,0	0,0	0,0	-0,1	-1,7
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	276 859,4	35,5	282 211,1	33,7	291 848,5	35,3	9 637,4	3,4	14 989,1	5,4
1. Zadłużenie z tytułu SPW	208 420,1	26,7	211 336,9	25,2	218 386,7	26,4	7 049,8	3,3	9 966,6	4,8
1.1. Rynkowe SPW	208 420,1	26,7	211 336,9	25,2	218 386,7	26,4	7 049,8	3,3	9 966,6	4,8
oprocentowanie stałe	206 803,9	26,5	211 336,9	25,2	218 386,7	26,4	7 049,8	3,3	11 582,8	5,6
EUR	127 536,5	16,4	135 304,6	16,2	143 617,8	17,4	8 313,2	6,1	16 081,3	12,6
USD	52 066,5	6,7	50 936,1	6,1	49 210,0	5,9	-1 726,1	-3,4	-2 856,5	-5,5
CHF	14 356,0	1,8	12 139,7	1,4	12 286,8	1,5	147,1	1,2	-2 069,2	-14,4
JPY	12 844,9	1,6	12 956,5	1,5	13 272,1	1,6	315,6	2,4	427,2	3,3
oprocentowanie zmienne	1 616,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-1 616,2	-100,0
USD	286,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-286,9	-100,0
CHF	1 329,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-1 329,3	-100,0
2. Kredyty zagraniczne	68 439,2	8,8	70 874,2	8,5	73 461,8	8,9	2 587,6	3,7	5 022,6	7,3
oprocentowanie stałe	18 400,6	2,4	17 276,5	2,1	17 309,8	2,1	33,3	0,2	-1 090,7	-5,9
EUR	18 383,6	2,4	17 276,5	2,1	17 309,8	2,1	33,3	0,2	-1 073,8	-5,8
JPY	17,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-17,0	-100,0
oprocentowanie zmienne	50 038,7	6,4	53 597,7	6,4	56 152,0	6,8	2 554,3	4,8	6 113,3	12,2
EUR	50 038,7	6,4	53 597,7	6,4	56 152,0	6,8	2 554,3	4,8	6 113,3	12,2
3. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-

*) Depozyty przyjęte od jsfp posiadających osobowość prawną

**) Depozyty sądowe od jsfp posiadających osobowość prawną i podmiotów spoza sfp

Tablica 7. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln EUR (wg nominatu)

Wyszczególnienie	XII 2014	IX 2015	X 2015	zmiana		zmiana	
				X 2015 – IX 2015		X 2015 – XII 2014	
				w mln EUR	w %	w mln EUR	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	182 985,3	197 624,8	193 914,1	-3 710,6	-1,9	10 928,8	6,0
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	118 029,9	131 043,6	125 488,6	-5 555,0	-4,2	7 458,7	6,3
1. Dług z tytułu SPW	115 393,4	125 916,2	120 582,5	-5 333,7	-4,2	5 189,1	4,5
1.1. Rynkowe SPW	113 305,7	123 718,6	118 383,9	-5 334,8	-4,3	5 078,2	4,5
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	113 305,7	123 718,6	118 383,9	-5 334,8	-4,3	5 078,2	4,5
1.2. Obligacje oszczędnościowe	2 087,7	2 197,5	2 198,6	1,1	0,1	110,9	5,3
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	2 636,6	5 127,4	4 906,1	-221,3	-4,3	2 269,6	86,1
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	64 955,4	66 581,2	68 425,5	1 844,3	2,8	3 470,1	5,3
1. Dług z tytułu SPW	48 898,5	49 860,1	51 202,0	1 341,9	2,7	2 303,5	4,7
2. Dług z tytułu kredytów	16 056,9	16 721,1	17 223,5	502,4	3,0	1 166,7	7,3
1.1. Międzynarodowe Instytucje Finansowe	16 052,9	16 721,1	17 223,5	502,4	3,0	1 170,6	7,3
- Bank Światowy	6 399,4	7 256,4	7 256,4	0,0	0,0	857,0	13,4
- Europejski Bank Inwestycyjny	9 465,4	9 244,2	9 746,6	502,4	5,4	281,3	3,0
- Bank Rozwoju Rady Europy	188,2	220,5	220,5	0,0	0,0	32,4	17,2
1.2. pozostałe	4,0	0,0	0,0	0,0	-	-4,0	-100,0
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6	0,0	-
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (EUR/PLN)</i>	<i>4,2623</i>	<i>4,2386</i>	<i>4,2652</i>	<i>0,0266</i>	<i>0,6</i>	<i>0,0029</i>	<i>0,1</i>

Tablica 8. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln USD (wg nominatu)

Wyszczególnienie	XII 2014	IX 2015	X 2015	zmiana		zmiana	
				X 2015 – IX 2015		X 2015 – XII 2014	
				w mln USD	w %	w mln USD	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	222 382,1	221 871,2	213 451,7	-8 419,5	-3,8	-8 930,4	-4,0
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	143 441,8	147 121,2	138 132,1	-8 989,1	-6,1	-5 309,7	-3,7
1. Dług z tytułu SPW	140 237,6	141 364,7	132 731,6	-8 633,1	-6,1	-7 506,0	-5,4
1.1. Rynkowe SPW	137 700,4	138 897,5	130 311,5	-8 586,1	-6,2	-7 388,9	-5,4
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	137 700,4	138 897,5	130 311,5	-8 586,1	-6,2	-7 388,9	-5,4
1.2. Obligacje oszczędnościowe	2 537,2	2 467,1	2 420,2	-47,0	-1,9	-117,0	-4,6
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	3 204,2	5 756,5	5 400,4	-356,1	-6,2	2 196,2	68,5
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	78 940,3	74 750,0	75 319,6	569,7	0,8	-3 620,7	-4,6
1. Dług z tytułu SPW	59 426,4	55 977,3	56 360,8	383,4	0,7	-3 065,6	-5,2
2. Dług z tytułu kredytów	19 513,9	18 772,6	18 958,9	186,2	1,0	-555,1	-2,8
1.1. Międzynarodowe Instytucje Finansowe	19 509,1	18 772,6	18 958,9	186,2	1,0	-550,2	-2,8
- Bank Światowy	7 777,2	8 146,7	7 987,5	-159,2	-2,0	210,3	2,7
- Europejski Bank Inwestycyjny	11 503,2	10 378,4	10 728,6	350,3	3,4	-774,6	-6,7
- Bank Rozwoju Rady Europy	228,7	247,6	242,7	-4,8	-2,0	14,1	6,2
1.2. pozostałe	4,8	0,0	0,0	0,0	-	-4,8	-100,0
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,6	0,0	-
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (USD/PLN)</i>	<i>3,5072</i>	<i>3,7754</i>	<i>3,8748</i>	<i>0,0994</i>	<i>2,6</i>	<i>0,3676</i>	<i>10,5</i>

Ministerstwo Finansów
 Departament Długu Publicznego
 tel. +48 22 694 50 00
 sekretariat.dp@mf.gov.pl